

ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ЯКІ ПРОЙШЛИ СЛУЖБУ В ЗОНІ АТО ТА ООС

Моральні цінності, які існують у будь-якому суспільстві, виправдовують ведення війни у тому випадку, якщо йдеться про визвольну війну. Ці війни мають характер народних, визвольних, у зв'язку з чим додають смислові контексти війни священної, вітчизняної і тому подібне. Локальні війни сучасності залишають після себе не лише руйнування і смерть, вони ставлять ряд серйозних проблем, пов'язаних з психологічним статусом військовослужбовців, що брали участь в цих війнах. Перебування на війні супроводжується комплексним впливом ряду чинників: 1 – ясно усвідомлюваним почуттям загрози для життя (так званим біологічним страхом смерті, поранення, болю, інвалідизації); 2 – особливим стресом, що виникає у людини, що безпосередньо бере участь у бойовій дії; разом з цим з'являється психоемоційний стрес, пов'язаний із загибеллю на очах товаришів по зброї або з необхідністю вбивати супротивника; 3 – дією специфічних чинників бойової обстановки (дефіцит часу, прискорення темпів дій, несподіваність, невизначеність, новизна); 4 – знегодами і поневіряннями (нерідко відсутністю повноцінного сну, особливостями водного режиму і харчування); 5 – незвичайним для учасників війни кліматом і рельєфом місцевості (гіпоксія, жара, підвищена інсоляція) [1, с. 283].

Посткомбатанти, які повернулися із зони АТО (ООС), інакше сприймають дійсність, ніж звичайні громадяни. Вони відчують себе виснаженими морально, розумово і фізично. Їм важче знайти застосування собі у мирному житті, а якщо вони знаходять роботу, важче прокидатися вранці і починати трудову діяльність. Вони тяжко зосереджується на своїх обов'язках і виконують їх несвоєчасно. Робочий день для них здається розтягується до пізньої ночі, руйнується звичний уклад життя, псується стосунки з оточуючими.

Ветерани АТО стають дратівливими, уразливими. Вони опускають руки при найменших невдачах у мирному житті, часто не розуміють, чому оточуючі люди, продовжують жити своїм життям, коли гинуть їх побратими на Сході України. З цього приводу у них часто виникають конфлікти з членами родини, трудового колективу. Тому так важливо розглядати перші «дзвіночки» в емоційному тлі, вжити профілактичних заходів і не довести себе до нервового зриву.

Високий відсоток посттравматичних стресових розладів у численних учасників бойових дій на сході України (за різними даними йдеться приблизно про 20-25%, або до 70 тисяч ветеранів АТО та ООС) вимагає від вчених їх ретельного дослідження. На жаль, ця цифра не є точною, тому що йдеться про приблизний підрахунок, тому що репрезентативної вибірки при дослідженні ПТСР серед екс-учасників АТО не проводилося, а статистичні дані розподілені між різними відомствами й не генералізуються. Це досить високий відсоток, якщо порівнювати його з відсотком ПТСР серед ізраїльських військовослужбовців (5-8%) та значно нижчий, чим був у колишніх учасників афганської війни часів СРСР (30-55%) [2].

Список використаних джерел

1. Числіцька О. В. Проблема посттравматичного стресового розладу в Учасників бойових дій (антитерористичної операції)// Вісник Національного університету оборони України. – Вип. 2 (45). –/2015. – С. 281-285
2. Посттравматичний стресовий розлад психіки мають 60-70 тис. ветеранів АТО, - військовий психолог. [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://ukranews.com/ua/news/499762-posttravmatychnyy-stresovyy-rozlad-psykhiky-mayut-60-70-tys-veteraniv-ato-viyskovyy-psykholog>